

Het Parool
1-2-91

GALERIE

Krakers-galerie ontwijkt keuze

Het project stond een jaar geleden nog in de steigers. De voorkeur aan de Paleisstraat kon alleen de kou buiten houden als 'ie met een steen werd dichtgeschoven. De eerste expositie in het voormalige Handelsblad-complex vond toen plaats waar nu de 'winkel' is gevestigd en ook de huidige tentoonstellingsruimte en ateliers moesten nog uit de puinhopen oprijzen.

Toch was het een veelbelovend begin, de eerste expositie van de nieuwe galerie Kunst In Serie (KIS). 'Design dringt door tot krakerkringen' kopte deze krant terecht hoopvol boven de recensie.

Een jaar later trekt een tentoonstelling van lichtobjecten me opnieuw naar het voormalige krakersbolwerk. Het moet gezegd, de situatie - een ander woord is er niet voor - aan de voorkeur heeft weinig van zijn alternatieve aantrekkingskracht verloren. Men kondigt zijn komst aan door de buitenste van een rij halve t-balken die voor de pui hangen tegen de voorlaatste aan te gooien, waarna de krakersgong zijn indrukwekkende klankspel kan beginnen. We zijn gecharmeerd.

In de designwinkel wachten opnieuw meubels en gebruiksvoorwerpen van een sublieme afwerking en sobere, elegante vormgeving. Het dure en beslist eerlijke handwerk in actuele gedaante en kleine series. Schitterende houten tafels met vernuftige laatjes en meer van dergelijk voor designliefhebbers vertrouwde, dure maar naar men verzekert toch verkoopbare spul: 'we moeten ten slotte ook uit onze kosten komen'. De ware idealen beginnen pas achter de winkel.

Expositieruimte en ateliers dragen nog duidelijke sporen van de zo goed als voltooide grootscheepse verbouwing. Ook dat heeft zijn charme en past wel zo goed bij de groep waar de exkrakers zich op richten.

KIS wil jonge, armlastige ontwerpers helpen hun beginnersmoelijkheden te bedwingen. De steun bestaat uit werkruimte, apparatuur en een klankbord

(een tentoonstelling).

De vormgeving van lamparmaturen is een van de oudste terreinen waarop industrieel ontwerpers zich aan het begin van de eeuw hebben gestort. Het ideaal van KIS, de strijd aanbinden tegen de moderne burgerlijkheid oftewel design met juist dit pièce de resistance van het vak, getuigt van lef. De realiteitszin is er echter ver bij achtergebleven.

De organisatoren wilden de deelnemers niet selecteren op kwaliteit. Gevolg is dat de lampen tussen de uit bakstenen muurtjes bestaande tentoonstellingschotten van zeer wisselend niveau zijn, variërend van insectvormige modellen (alleen goed voor de kinderkamer) tot sprieten op kleihompen met halogeenlampjes. De enige werkelijk overtuigende lamp is die van Evert van Rongen, een afgeplatte bol van cement met daarop een koperen, torenvormige lamphouder.

Zo amateuristisch is het overigens wel peperig geprijsde leeuwedeel van het gebodene dat zelfs de aanduiding 'tentoonstelling' wat lacherig maakt. Moet hiermee het doel bereikt worden 'de wapens op te nemen tegen die zee van wansmaak', zoals KIS heeft verwoord in een gedicht vrij naar Shakespeare (de beginregels luiden 'Design of niet design, dat is de vraag').

Het kan niet anders: er leeft twijfel in de oude boezem van dit anarcho-front. Twijfel over de vraag welke weg te gaan, de weg van de uiteindelijk bij de commercie eindigende designer of die van de aan het tegendraadse hangende kunstenaar. Maar wat is tentoongesteld, is meestal geen van beide.

Uiteindelijk rest natuurlijk maar één keus: voor kwaliteit. KIS durft die (nog) niet te maken. Zodat boven dit stukje ook had kunnen staan: 'Design nog on-aangedaan door krakerskringen'.

ADELEI VAN DER VELDEN

'Lichtwerk' is tot 26 febr. te zien bij galerie KIS, Paleisstraat 107, wo. t/m zo. 12-18 uur.